

Пиріг Руслан Якович – д.іст.наук, проф., головний науковий співробітник відділу історії Української революції 1917-1921 рр. Інституту історії України НАН України виокремлює три головних періоди Української революції, утвердження УСРР, розглядає події у контексті європейської історії. За його даними, Українська революція не прийшла до своєї мети, але дала початки модерній українській нації.

Калакура Ярослав Степанович – український вчений-історіограф, шукає відповідь на запитання: «Яка різниця між Українською революцією і Жовтневою революцією?», «Чи була Українська революція продовженням Лютневої чи її продовженням?», «Чи мала Українська революція власне коріння?» [1, с.275].

Валерій Андрійович Смолій – директор Інституту історії України НАН України, присвятив доповідь 100-річчю подій Української революції, у якій наголошував, що наслідки революції ми відчуваємо і нині, що революція – це природне явище, і що на сьогодні тематика Української революції ще не вичерпана.

Основні висновки. Тобто, сучасний погляд на Українську революцію є суперечливим, адже не кожна людина цікавиться такими подіями. Критично оцінюють такі персоналії, як М. Грушевський, С. Петлюра, П. Скоропадський. Головні питання, що розглядаються сьогодні на наукових конференціях, це: проблема взаємовідносин ЗУНР і УНР, культура доби Української революції, мирні переговори 1918 року, міжнародні відносини і дипломатія, етнополітичний фактор в політиці Директорії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коротатник М. Українська революція 1917-1921 років: погляд із сьогодення. Сіверянський літопис. 2018. №1-2. С. 273-288
2. Пиріг Р.Я. Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: матеріали особового походження. Архіви України. 2011. № 6. С. 83-102
3. Солдатенко В.Ф. Революційна доба в Україні (1917-1920 роки): логіка пізнання, історичні постаті, ключові епізоди. К., Парламентське вид-во, 2011. 568 с.

Анна КАІРА,

студентка 1 курсу

гуманітарно-економічного факультету

Науковий керівник: **Юрій ФЕДОРИК,**

к. і. н., доцент (БДПУ)

ТРАГЕДІЯ ЄВРЕЇВ В КИЄВІ ТА ЛЬВОВІ В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ЯК СКЛАДОВА ГОЛОКОСТУ 1939-1944 РР.

Актуальність. На сучасному етапі розвитку української держави важливо пам'ятати про Голокост не лише тим хто так чи інакше постраждав від нього, але й самим українцям. Адже, винищення євреїв, можна прирівняти із геноцидом більшовицької влади проти українського народу у 1932-1933 рр. Вивчення трагедії київських та львівських євреїв в роки Другої світової війни проливає світло на найбільші злочини нацистської окупаційної влади проти єврейського населення України.

Ступень досліджування проблеми. Цю проблему досліджують як

українські історики та науковці, та і іноземні вчені. З початку 1990-х років дослідження Голокосту в Україні досягло великих успіхів. Серед українських дослідників можна виділити колектив істориків, які пов'язані з Українським центром вивчення історії Голокосту, зокрема А. Подольського, В. Боброва, Л. Кремінець та ін.

Мета і методи дослідження. Метою дослідження є проаналізувати трагедії єврейського населення у Бабиному Ярі під Києвом та Львівському гетто в контексті Голокосту, як глобальної трагедії людства. Використовувалися наступні методи дослідження: аналіз, синтез, порівняльний, узагальнюючий.

Сутність дослідження. Одним із найбільших злочинів у період режиму Адольфа Гітлера, висвітлених в історіографії, є Голокост. У період з 1933 р. до 1945 р. в світі загинули мільйони громадян Німеччини та окупованих нацистами країн, які представляли різні етнічні меншини. В першу чергу, нацистська влада переслідувала і винищувала ромів і євреїв, аби зберегти так звану «чисту націю».

У період Другої світової війни на долю українських євреїв випало не легке випробування. Одразу після того як влітку 1941 р. німецькі війська окупували значну частину УРСР, оперативні групи окупаційних військ, а також колаборуючі з ними українські збройні формування і поліцаї почали здійснювати заходи щодо ізоляції єврейської частини населення від неєвреїв. Роблячи це, вони пов'язували радянські злочини з єврейськими, що було легко прийнято поширеним стереотипом «єврея комуніста» [1].

Більшість жертв Голокосту в Україні були розстріляні. Більшість з розстрілів відбувалися за межами великих міст. Уособленням таких масових злочинів є Бабин Яр під Києвом, місце, де німецький спецзагін розстріляв близько 34 000 євреїв. Це була одна з наймасовіших акцій знищення мирного населення під час Другої світової війни [3].

Бабин Яр був обраний німецьким командуванням через наявність там ровів і ярів. Це полегшувало завдання, оскільки не доводилося рити глибокі могили для тисяч трупів. Крім того, це місце було досить віддаленим від центру міста: там легко було сховатися від допитливих очей і звідси не було чути постріли. Бабин Яр став для керівництва Третього рейху своєрідною демонстрацією того, на що здатні німці [2].

Також в період Другої світової війни у Львові було створено найбільше на території СРСР та третє за розмірами в Європі – єврейське гетто. Чисельність утриманих у Львівському гетто євреїв з листопада 1941 р. по червень 1943 р. становило понад 130 тисяч осіб. У гетто не вистачало води та харчів, медичного забезпечення та житла. Офіційна норма постачання взимку 1941-1942 рр. на одного дорослого становила 700 гр. хліба на тиждень, 100 гр. цукру та 400 гр. муки на місяць. Це спричинило масове голодування та знесилення в'язнів, про що засвідчив автор публікації «Єврейські цвинтарі Львова» Йосиф Гельсно, посилаючись на матеріали комісії з розслідування нацистських злочинів [3].

Коли всіх євреїв (окрім тих, хто переховувався) переселили до гетто, його відмежували від міста. На територію, обмежену трикутником, переселили понад 136 тисяч людей. Це відбувалося протягом багатьох днів. Кожна ділянка міста мала чітко визначені терміни, коли євреї з того чи

іншого району Львова мали переселитися до гетта. Їх зобов'язали носити знаки розрізнення, потім запровадили додаткові обмеження – забороняли ходити по тротуарах, у кінотеатри, парки та низку інших установ. Збереглися також свідчення про те, як євреїв змушували навколішки мити бруківку зубними щітками або, наприклад, переносити сміття в губах, про що вказував у своєму інтерв'ю Андрій Шиманський, історик та співробітник музею «Територія Терору» [2]. Переважна кількість євреїв гетта загинула на території Янівському концтаборі на передмістях Львова.

Основні висновки. Українські євреї під час Другої світової війни зазнали значних людських втрат. Їх трагедія є складовою частиною злочину Голокосту. Як на нещодавно приєднаних від Польщі українських територіях, так і на територіях, які від початку перебували у складі СРСР, єврейське населення зазнало переслідувань, насильницьких обмежень свобод та екстермінації. Прикладом цього стала трагедія Бабиного Яру та Львівського гетто, як найбільш значимих прикладів Голокосту на території України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Захоронення у львівському гетто – історичні факти і міфи. Дата оновлення: 07.02.2017. URL : https://zik.ua/news/2017/02/07/zahoronennya_u_lvivskomu_etto_istorychni_fakty_i_mify_1039449 (дата звернення 29.02.2020).

2. Яремчук О. За моїм вікном – гетто: Голокост у Львові. URL : <https://zaborona.com/interactive/getto-holokost-u-lvovi/> (дата звернення: 29.02.2020).

3. Hoyer V. Der Holocaust in der Ukraine. Дата оновлення: 16.12.2019. URL : <https://www.philhist.uni-augsburg.de/lehrstuehle/volkskunde/Exkursionen/Ukraine/Holocaust-Ukraine/> (дата звернення 29.02.2020).

Андрій КЛИМЕНКО,

студент 4 курсу

гуманітарно-економічного факультету

Науковий керівник: **Юрій ФЕДОРИК,**

к.і.н., доцент (БДПУ)

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ

Актуальність. Українська держава має багату економічну історію, але незважаючи на це, багато дослідників не приділяють великої уваги вивченню цього аспекту в історії України. В цій ніші історії залишилися невивчені сторінки які потребують більш детального розгляду.

Сьогоднішнє суспільство досить важко уявити без функціонування таких установ як банки. В нашій державі функціонують банки різного типу, але всі вони відіграють важливу роль в житті суспільства, адже через банки нараховуються найрізноманітніші виплати. Також варто відмітити те, що наразі в нашому парламенті ухвалюються різні закони які стосуються функціонування банківських установ. Наразі в суспільстві гостро стоїть проблема ринку землі й вирішується питання правового регулювання її